

KULTTUURI AIKALISÄ

Ja Perätuhdon kylässä

Elina Helkelä

Mirja Kauppila-Laine

Jano on kova ja viinaa pitäisi saada, mutta rahaa ei ole lainkaan. Vainion Unto (Tomi Hulmi) ja Pask'ojan Eevertti (Kauko Hakala) juonivat hammassäryn, johon vedoten hyväntahtoiselta Huunoson leskeltä voisi saada rahaa lainaksi.

Kaksi kulttuuria kohtaa Tuiskulassa

KESÄTEATTERI

SILKKIKIVI

Käsikirjoitus ja ohjaus:

Pekka Saaristo

Rooleissa mm: Sanna Kinnunen, Sakari Sahlman, Aino Kimppa, Elisa Laine, Susanna Salo-Kimppa, Juha Kulmala, Kauko Hakala, Tero Kinnunen, Reetta Hulmi, Samu Laine, Tmo Hulmi ja Niilo Härkälä. Kaikkiaan mukaan on yli 40 osallistujaa. Puvustus: Sirkka Salo Lavastus: Kari Krusberg, Veikko Salo ja Pentti Vuotila. Ensi-ilta Tuiskulan kesäteatterissa 1.7. Näytökset 15.7. asti.

Kaik män, mut konstit jäi.

Sotien seurauksena Suomi menetti Karjalan ja yli 400 000 ihmistä joutui hengenhädässä jättämään kotinsa ja kotiseutunsa. 8 000 räisäläisen uudeksi kotiseuduksi muodostui mutkien kautta Satakunta. Tuiskulan kesäteatterin tämän suvinen näytelmä palaa noihin kiihkeisiin aikoihin, jolloin kahden hyvin erilaisen kulttuurin kohtaamisesta ei aina selvitty ilman kipunoitua ja kipuulua.

Tuiskulaan saapuva kesäteatteriyleisö osaa odottaa hyvin tehtyä draamaa, jonka aiheet ammenetaan kotiseudun lähihistoriasta. Kuten ohjaaja Pekka Saaristo käsiohjelmassakin viittaa, Köyliössä pysytään kaukana puskateatterista. Niin tälläkin kertaa.

Siirtolaisten asuttamista ja siihen liittyviä monia ongelmia on käsitelty lukuisissa eri yhteyksissä. Tarinat ovat tuntuja, mutta silti aina yhtä aintukertaisia. Tuiskulan teatterilaisten äärettömän hyvin harjoiteltu ja hiottu toteutus saa väkisin kyneleen nousemaan silmäkulmaan,

kun miettii, mistä kaikkensa menettäneet ovat joutuneet elämänsä uudelleen rakentamaan.

Epäluuloja, kuvitelmia, varkaiksi leimaamista, näytelmässä jopa papin suulla karjalaisista luonteenlaatua verrataan ompelukoneen neulaan, joka sinne tänne hyppivänä ei tiedä paikkaansa.

Näytelmäkirjailija Pekka Saariston murrenäytelmä *Silkkikivi* esitettiin ensimmäisen kerran Paimion kesäteatterissa 1980-luvun alkuvuosina. Saariston omat juuret ovat Johanneksesta.

Näytelmän köyliöläistämisen vaati sekä tekstittäjiltä että näyttelijöiltä valtavan työn, kun siirtoväen vuorosanat käännettiin räisäläiseen malliin. Upealta kuulosti.

Elämä on pieni väli syntymän ja kuoleman välillä. *Silkkikiven* parituntinen osoittaa jälleen kerran, miten rakentamalla ja rakkaudella päästään paljon parempaan lopputulokseen kuin riidalla ja kyräilyllä.

Kesäteatteri Tuiskulassa on koko seudun yhteinen juttu. Lavalla on parhaimmillaan lähes 30 esiintyjää. Heistä nuorimmaisina on vain muutaman viikon ikäinen.

Kuten **Juhani Kaatonen** käsiohjelmassa muistuttaa, Stalinin ja Molotovin junailema kuntauudistus päättyi lopulta onnellisesti.

”Näytelmän köyliöläistämisen vaati sekä tekstittäjiltä että näyttelijöiltä valtavan työn, kun siirtoväen vuorosanat käännettiin räisäläiseen malliin.”

MIRJA KAUPPILA-LAINE

tuu suloiseen sattumusten sarjaan

Sandström) hyppäävät bussista kuvitteellisen Laitilan Perätuhdon kylän kohdalla. Tyttöjen ja mummon loma saa alkaa. Vaan ei aikaakaan, kun on jo selvää, etteivät ennako-odotukset leppoisista viikoista luonnon helmassa pidä lainkaan paikkaansa.

Rusetteja vanhasta muistista täyttää kaikki kesäteatterin tunnusmerkit. Vai eikö jokaisessa kesäteatterikappaleessa kuulu olla vauhtia ja vaarallisia tilanteita, kuten katolta putoilevia nuohoojia, hyvän ja pahan vastakkainasettelua sekä huumoria ja ripaus romantiikkaa – unohtamatta tietenkään kylän juoppoa ja muistisairasta vanhusta?

Esille on tuotu mukavalla tavalla myös paikallisuutta. Kun kerran ollaan Laitilassa, ei kylässä kuria ja järjestystä pitävä mart-

ta, kersantti evp. Pirkko Haaramylly (**Paula Hovi**) voi olla kohtoisin muualta kuin Säskylästä.

Kunnallispolitiikkaa ivataan pilke silmäkulmassa. Kipeitä säästöjä on tehty Perätuhdon pitäjässäkin.

Tässä näytelmässä Laitilan kaupungin pormestari Taneli Palo-vaara (**Harri Norppa**) on kunnan kunnanisän tapaan yhtä aikaa myös elinkeinoasiamies, lii- kuntapaikkojen hoitaja sekä kylän lapsista huolta pitävä varaperhepäivähoitaja.

Vaikka kaikki vitsit eivät nau- rata, ja loppuratkaisukin on arvattavissa, tarina kulkee musiikin siivittämänä mukavasti.

Mieleen jäävät erityisesti rinkka selässä ja kypärä päässä kylään saapuvan yliopisto-opiskelija Aava Liplatuksen (**Rita Iso-Hei-**

ko) olemus sekä Tytti-Fiikuksen kaunis lauluääni, jota olisi kuul- lut mielellään enemmänkin.

Ensi-illassa repliikit vaativat näyttelijöiltä vielä hiukan muistelemista. Ainakin katsomon keskivaiheille äännet kuuluvat muuten hyvin, mutta näyttelijöiden siirtyessä näyttämön reunamille äänentoisto katkeili ikävästi.

Anne Jacksenin suunnittele- mat lavasteet ovat suloiset. Vaaleanpunainen talo nököttää keskellä näyttämöä, hiukan sivum- malla Tatu Sääntti (**Timo Kerä-** nen) nikkaroi heinänkorsi suus- saan riukuaitaa.

Maalaistunnelmaa tehostakseen voi väliajalla ostaa vaikka ni- pun tuoreita porkkanoita.

HENRIKKA KORTE